

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Varga István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lászlófi Gabriella ügyvéd által képviselt I.r. és a személyesen eljáró II.r. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Csongrád Megyei Bíróság előtt 2.P.22.240/2006. számon megindult és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.531/2008/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 43. sorszámmal benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek 15 nap alatt 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak - felhívásra - 90.000 (kilencvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet megállapította: az alperesek megsértették a felperes jóhírnevét azáltal, hogy a 2006. szeptember 28-án megjelent, .. című napilapban azt állították, hogy a felperes tevőlegesen részt vett 2006. szeptemberében az MTV székház ostromában. Az I.r. alperes, továbbá megsértette a felperes képmáshoz fűződő jogát azáltal, hogy a fenti napon megjelent cikkhez a felperes fényképét megjelentette. Az I.r. alperest kötelezte, hogy 8 napon belül a .. című napilapban, a harmadik oldalon tegye közzé az alábbi közleményt: „Lapunk 2006. szeptember 28-i lapszámában megjelent cikkben a .. című napilap kiadója és munkatársa, .. megsértette .. jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát

azzal a valótlan állításával, hogy .. 2006. szeptember 18. napján tevőlegesen részt vett az MTV székház ostromában. A .. megsértette .. képmáshoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a napilap ugyanezen számában, nevezett hozzájárulása nélkül tette közzé a róla készült fényképfelvételt." Ezt meghaladóan a felperes keresetét, amelyben az I.r. alperest 1.000.000 forint, a II.r. alperest 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, elutasította. A felperest az I.r. alperes javára 30.000 forint másodfokú perköltségben marasztalta, megállapítva, hogy a felek meghaladó költségeiket maguk viselik. A felperest 69.000 forint kereseti és 70.000 forint fellebbezési illeték, míg az alpereseket 41.000 forint kereseti és fellebbezési illeték egyetemleges megfizetésére kötelezte.

A megállapítható tényállás szerint Budapesten 2006. szeptember 18-án tüntetés zajlott, amelynek során a tüntetők egy része megrohamozta, majd elfoglalta a Magyar Televízió székházát. Ennek során a tömegből többen garázda magatartást tanúsítottak, a demonstrációt biztosító rendőri kordont áttörték, a székházba behatoltak, az épületben található berendezéseket, magát az épületet, illetve a környéken parkoló gépjárműveket megrongálták. Az eseményről több televízió tudósított.

Az I.r. alperes kiadásában megjelenő .. című napilap 2006. szeptember 28-i számának első oldalán „A szegedi .., .. korábbi kampányfőnöke a vandál tüntetők sorában” főcímmel, „..dolgozó az ostromlók között” alcímmel jelent meg cikk, amely egyebek között azt tartalmazta, hogy: „A Iskola egyik munkatársa is ott volt az MTV székházának múlt heti ostrománál. A tévé felvételek bizonyítják, hogy a rendszerváltás előtt ellenzékiként ismert férfi gránitkövekkel támadt a közszolgálati tévét védő rendőrökre.”. . . „.. a ..-i .. Óvoda, .. Iskola, Gimnázium, .. és .. munkatársa, pályázatíró is részt vett a Magyar Televízió székházának ostromában és a közszolgálati televízió épületét védő rendőrök elleni brutális támadásban. . .” A lap a harmadik oldalon beszámolt arról, hogy az MTV Kék-fény című műsorában lejátszott összeállításban lehetett látni a felperest, „amint gránitkövekkel a kezében, a tévé egyik autójától távolodva, a Szabadság téri székház egyik bejárata felé tart. A személygépkocsit később más autókkal együtt felgyújtották”. A cikk ismertette, hogy a tüntetők milyen erőszakos módszerekkel támadtak a rendőrökre. Az I.r. alperes illusztrációként a felperesről közölt egy képet, amely korábban a .., illetve a .. című lap 2002. augusztus 31-i számában jelent meg. A fotó a felperest ábrázolja azzal az aláírással, hogy: „.. a Pestre induló vonaton, négy évvel ezelőtt, akkor is tüntetni ment.” A cikk harmadik oldala pedig közli a televíziós műsorból átvett azt a képkockát, ami a felperest ábrázolja, kezében kövekkel, az autótól távolodva. A cikk a fentiekben túlmenően arra is kitért, hogy a felperes korábban .. kampányfőnöke volt, aki rendszeres résztvevője

jobboldali megmozdulásoknak. Ismertette továbbá, hogy „a rendőrség fotók, tévé- és videofelvételek alapján próbálja felkutatni és elfogni a szeptember 17-e óta tartó rendzavarások résztvevőit, de nem mindenkit tudtak azonosítani. Több rendőrségi szervezetet megkérdeztünk, mi történik ..-nal, ha azonosítani tudják a felvételekről. Azt a választ kaptuk: elszámoltatják. Tegnap esti lapzártánkig 271 személyt állítottak elő, közülük 144-et letartóztattak és még mintegy 200-at keresnek. Többségük ott volt a Magyar Televízió épületénél, részt vett a székház ostromában, a rendőrök elleni támadásban, az épület és több személygépkocsi, köztük rendőrségi járművek felgyújtásában, megrongálásában, valamint a székház kifosztásában.” A napilap a cikkel együtt a harmadik oldalon közölte a II.r. alperes glosszáját, amelyben a szerző arra kereste a választ, mi indíthatta a korábban ellenzéki magatartást tanúsító, sok gyermekes családapa felperest a kifogásolt cselekedetre. Közölte, hogy a felperest ..-iek tucatjai ismerték fel, a különböző tévécsatornák felvételein, a Magyar Televízió Szabadság téri székházát ostromló csőcselék között és jól látható, hogy gránitkövekkel a kezében a tévé bejárata felé tart. Ebből a szerző levonta azt a következtetést „nem nagy kockázat kijelenteni, hogy bármelyik pillanatban rendőrök kopogtathatnak be lakásának ajtaján, hogy kérdéseket tegyenek fel neki, amire a felperes a tévéostrom másnapja óta számíthat. Ebben az esetben azonban a felperes nem a rendszerváltók, hanem a köztörvényes bűnözők, rablók és gyilkosok közé kerülhet.” „Lehet, megpróbálja elhitetni, hogy a kövekkel el akart szaladni, nehogy azokkal is megdobálják a rendőröket.” Közölte, hogy a felperes és társai tetteire nincs magyarázat, nincs mentség.

A képek alapján, a büntetőeljárás során a felperes személyét beazonosították és a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntette miatt a felperessel szemben is megindult a nyomozás. Ennek során a felperest 2006. október 5-én kihallgatták, ahol a felperes a vallomástételt megtagadta. A rendőrség a különböző tévéfelvételek alapján, több felvételen, egyebek mellett a lapban közölt „követ szállító” felvételen is azonosította a felperes személyét. Ettől függetlenül a Fővárosi Főügyészség NF.19400/2006/9-II. számú, 2007. március 10-én kelt határozatával, a felperessel szemben megindult nyomozást a Be. 4. § (2) bekezdésére utalással a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette, megállapítva, hogy a nyomozás során beszerzett felvételek alapján nagymértékben valószínűsíthető, hogy .. az általa a földről felszedett és hordozott köveket a székház vagy az azt védő rendőrök felé eldobta, vagy olyan személynek adta át, aki a rendőröket, illetve a székházat dobálták. Mindez azonban a felvételek alapján kétséget kizáró módon nem bizonyítható. Ezért, miután a nyomozás adatai alapján bűncselekmény elkövetése nem

állapítható meg a felperes terhére és az eljárás folytatásától sem várható eredmény, a nyomozást megszüntette.

A jogerős ítélet a fenti tényállás alapján a Ptk. 75. § (1) bekezdése, továbbá a Ptk. 78. §-a és a Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdés alapján az alperesek terhére a felperes jóhírnevének és képmáshoz fűződő jogának megsértését megállapította. A jogerős ítélet álláspontja szerint az alperesek valótlánul állították, hogy a felperes tevékenyen részt vett az MTV székház ostromában, illetve a felperes hozzájárulása nélkül közzétett fényképfelvételekkel az I.r. alperes megsértette a felperes képmáshoz fűződő jogát. Ennek megfelelően a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pont alapján a jogsértést megállapította és az I.r. alperest a c) pont szerint megfelelő elégtétel adására kötelezte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresete azért alaptalan, mert a lefolytatott bizonyítás eredményeként nem volt megállapítható, hogy a cikk hatására a felperes megítélése hátrányosan megváltozott volna. Azok a tanúk, akiket a bíróság kihallgatott, a felperessel való beszélgetés eredményeként meggyőződtek arról, hogy a cikkben foglaltak nem igazak, mert a felperes nem vett részt tevékenyen az ostromban. A tanúk olyan személyeket megnevezni, akik a felperesre vonatkozó állítást elhitték, konkrétan nem tudtak. Ezért az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperes terhére olyan hátrány bekövetkezése, amely a személyiségi jogsértéssel összefüggésben nem vagyoni kártérítést indokolna, nem állapítható meg. Ennek megfelelően az I.r. alperessel szemben nem vagyoni kár bizonyításának hiányában utasította el a kártérítésre irányuló keresetet. Az elsőfokú bíróság a fentiekben túlmenően arra is rámutatott, hogy a II.r. alperes az I.r. alperes alkalmazottjaként járt el a cikk megírásakor, így a Ptk. 348. § (1) bekezdés alapján kártérítésre nem kötelezhető.

Ezzel szemben a nem vagyoni kárigény tekintetében a másodfokú bíróság álláspontja az volt: a bírósági gyakorlat alapján, a közölt és kifogásolt tényállítások miatt, köztudomású tényként megállapítható, hogy a felperest nem vagyoni kárpótlásra alapot adó hátrány érte. Ettől függetlenül a jogerős ítélet álláspontja szerint a kártérítésnek a Ptk. 339. § (1) bekezdésében megkívánt feltételei nem állnak fenn, mert az alperesek részéről hiányzik a felróhatóság, mint a kártérítési felelősség nélkülözhetetlen eleme. Miután a felperes a másodfokú eljárásban már nem vitatta, hogy a fényképfelvétel kövekkal a kezében őt ábrázolja, az a tény, hogy a fénykép az ostrom során a felperest ábrázolja, bizonyítást nyert. Ehhez képest, a külső szemlélőben a képsorok azt a látszatot keltették, hogy az ábrázolt felperes maga is résztvevője volt az erőszakos cselekményeknek. Abból a fotóból, amely a felperest az ostrom helyszínén, kövekkal a kezében ábrázolta, az alperesek

okszerűen vonhattak le erre következtetést. Mindezek alapján nem terheli az alpereseket felróhatóság a cikkben megfogalmazott valótlan állításokkal okozati összefüggésben a felperes bekövetkezett kára tekintetében. A másodfokú bíróság is kifejtette, a Legfelsőbb Bíróság gyakorlatára is hivatkozással, hogy a II.r. alperes kártérítő felelősségét a Ptk. 348. § (1) bekezdése eleve kizárja, így kártérítésben az I.r. alperes felelősségének fennállása esetén sem lenne marasztalható. A Ptk. 344. §-a pedig csak olyan, együttes károkozók esetén alkalmazható, akikkel szemben a kártérítő felelősség külön-külön is megállapítható.

A jogerős ítélet ellen a felperes, jogi képviselője útján, jogszabálysértésre hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és az alperesek keresete szerinti nem vagyoni kártérítésben marasztalását. A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a nem vitásan elkövetett és a jogerős ítélet által helyesen megállapított jogsértéssel, mint jogellenes magatartással okozati összefüggésben felmerült nem vagyoni kárért az alperesek nem felelnek. Az a megállapítás, hogy az alperesek a tevőleges magatartására a kezében lévő kövekből okszerű következtetést vontak le, téves, mert ilyen alapon azt is megállapíthatták volna, hogy bűncselekményt követett el, holott a büntetőeljárást vele szemben megszüntették. Ehhez képest az alperesek eljárása vétlennek nem tekinthető.

Az I.r. alperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján. A II.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (2) bekezdés értelmében a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem által érintett részében bírálhatja felül. Felülvizsgálati kérelem hiányában a jogerős ítéletnek az alperesek terhére a jogsértést megállapító és az I.r. alperest elégtétel adására kötelező rendelkezését a Legfelsőbb Bíróságnak kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kártérítési keresetet elutasító ítéleti rendelkezés megvalósít-e jogszabálysértést.

A tényállásból megállapíthatóan az alperesek a felperest ábrázoló fényképfelvételek alapján levont következtetés eredményeként állították a felperesről, hogy tevőlegesen részt vett az MTV székház ostromában. Azt is közölte a cikk, hogy az ismertettet események miatt az abban tevőlegesen részt vevő és a tévéfelvételek alapján felismerhetően beazonosítható személyekkel szemben büntetőeljárás indul. Tényként megállapítható, hogy a felperessel

szemben is megindult a büntetőeljárás, amit az ügyészség a tényállásban ismertetett indokokkal megszüntetett. Ehhez képest megállapítható, hogy az alperesek a cikkben hatósági eljárás alapjául is szolgáló eseményekről tudósítottak.

Ha a sajtó hatósági eljárásról, vagy hatósági eljárás alapjául szolgáló eseményekről tudósít, az önmagában nem alapozza meg a sajtó kártérítési felelősségét, még abban az esetben sem, ha utóbb az eljárás alá vont személlyel szemben az eljárást megszüntetik, a vele szemben megfogalmazott gyanú alól mentesítik vagy az ellene emelt vád alól felmentik. A Legfelsőbb Bíróság jelen eljárásban is irányadó PK. 14. számú állásfoglalása értelmében azonban a sajtó ilyenkor az érintett fél kérelmére köteles a közvéleményt tájékoztatni a hatósági eljárás kimeneteléről.

A perbeli sajtóközlemény egy nagy közfigyelmet kiváltó, országos jelentőségű ügyről, a televízió ostroma néven elhíresült eseményről, az épületet védő rendőrök kövekkel való megdobálásáról, megsebesítéséről és ezen történésekben a fénykép alapján felismerhető felperes tevőleges részvételéről tudósított. Erre a sajtó abból a tényből következtetett, hogy a helyszíni eseményt rögzítő képanyag a felperest - a valóságnak megfelelően - kezében követ tartva ábrázolta. Ezen túlmenően azonban a sajtóközlemény arra is kitért, hogy a felperesnek büntetőeljárás keretében kell elszámolnia a cselekedetével, azzal, hogy részt vett-e a kődobolásban vagy megpróbálja elhitetni, hogy a kövekkel nem dobálni, hanem a helyszínről eltávozni kívánt. A sajtó ezen következtetésében szereplő okból a felperes ellen, csoportosan elkövetett garázdaság bűncselekménye miatt büntetőeljárás indult, amelyet az ügyészség megszüntetett, mert a határozat szerint egyértelműen nem zárható ki, de nem is bizonyítható, hogy a felperes erőszakos cselekményt követett el.

A felperes a sajtótól a büntetőeljárás megszüntetését követően nem kérte, hogy arról tudósítson, így annak elmulasztása nem róható a sajtó terhére. Az a körülmény viszont, hogy a sajtó a felperes ellen ténylegesen megindult büntetőeljárás alapjául szolgáló eseményekről tudósított, nem hagyva kétséget afelől, hogy a felperes tényleges szerepének büntetőjogi megítélése a hatóságra tartozik, az I.r. alperes részéről megfelelő és okszerű eljárás volt. Ezért felróhatóság hiányában a kártérítő felelősség valóban kizárt. Ebből eredően a jogerős ítéletnek a kártérítési keresetet az I.r. alperessel szemben érdemben elutasító rendelkezése nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet helyesen utalt arra, hogy a II.r. alperes, mint az I.r. alperes alkalmazottja, a munkaviszonyával összefüggésben a felperesnek okozott kárért a Ptk. 348. § (1) bekezdés alapján nem felelhet. E helyes jogi állásponttal szemben a felperes értékelhető

felülvizsgálati indokot nem adott elő. Így a II.r. alperessel szemben a nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezés jogszabálysértő jellege ugyancsak nem állapítható meg.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta és a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az I.r. alperes jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A 6/1986. (VI.26.) IM. r. 13. § (2) bekezdés alapján a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Budapest, 2009. október 28.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő